

The [Anti]Grandeur of Bulgaria в Брюксел, Белгия

Лолита Николова, Солт Лейк Сити, Юта, САЩ /
Lolita Nikolova, Salt Lake City, Utah, USA

Шокираща новина бе разпространена от Sofia News Press – на 8 [9]-12.01.2007 г. в Европарламента ще има представяне на предмети от частната колекция на Васил Божков, известен като Черепа и като бос на хазарта у нас. За мен, живееща в САЩ, новината бе толкова шокираща, че трябваше да се опитам за една нощ да събера факти и да намеря обяснение. Основно контактувах по телефона със София и Брюксел. С повечето говорих за първи път, а дори и с Министерството на културата се бяхме позабравили през последните месеци. Установих преобладаващо всеобщо явно неодобрение. Всъщност Антония Първанова и шефката на кабинета на Греъм Уотсън бяха единствени про. В Министерството на културата се опитваха да бъдат неутрални. Аз бях спокойна, тъй като оттам ме увериха още в 9.00 ч. сутринта, че Министърът на културата няма да бъде в Брюксел. И можех да гледам по-философски на въпроса, но ме болеше като българка, че започнахме нашето членство с фалшив старт. И с интрига, тъй като историците ще упрекваме Уотсън за най-големия скандал в българската културна история от Освобождението, а Уотсън (лидерът на АЛДЕ и домакин на изложбата) ще упреква Министерството на културата, че си е провалил политическата кариера (едва ли след тази изложба го очаква нещо добро). Ще пропусна съзнателно проблема за комиссионните - защо се организира изложба с предмети на най-богат е очевидно. Накрая заключих, че събитието не стана, но замисълът е бил грандиозен – антуражът на Васил Божков - Черепа, под диригентската палка на Министъра на културата победоносно да се представи в Брюксел като величието на България. Всеки забелязва, че в заглавието няма нито антики, нито находки – алюзията е очевидна. Ние, българите, обаче, знаем нашето величие, но за да започна да се смея, ми трябваша поне 16 часа диалози, за които искам да благодаря на всички вас, българи у нас и по света, че бяхте толкова прекрасни и отзивчиви. Макар някои да видим в Брюксел 1-9-06 дори опит за празнуване от една особена групировка на нещо по-сериозно от излагане на частна колекция, аз мога с увереност да твърдя, че държавните ни служби като цяло са в добри ръце и изненади като “Великолепието на България” ще бъдат все по-рядко. “Събитието” не се състоя благодарение на нас, българския народ, и за наша чест, благодарение особено на достойните ни държавни служители у нас и по света. Заедно с един от моите събеседници достигнахме и до общ извод - в демокрацията е възможно почти всичко и нашето социално поведение зависи най-вече от културно ни самосъзнание. По-късно прочетох и материалите във в. Стандарт, с каквито може да се гордее всяка национална журналистика. А сега искам да кажа още нещо и на Васил Божков

До господин Васил Божков

Изследователската ми натура надделява и не мога да не споделя изводите от моя on-site проучване на The grandeur of Bulgaria (Великолепието на България), който определих на моята интернетна страница като най-голям скандал в българската културна история от Освобождението. Първо достигнах до изводата, че тази изложба е дълго замислено събитие за Вас и Вашия антураж – събитие, което сте се опитали да планирате добре. В България и по света може и да говорим за изложба на частна колекция, но в Брюксел тази изложба я знаят като събитие, свързано с Министерството на културата и Националния исторически музей. Дори твърдят, че Министърът на културата е посочен в поканите като лице, което официално ще открие събитието. От кабинета на Антония Първанова се успокояват, че поне ще има зам. министър.

С други думи, благодарение на нас, българите, събитието не се състоя. Министърът на културата като че ли няма да дойде. И можем да се смеем вече и на заглавието, и на Вас. Подценихте ни нас, българите. Само да Ви кажа, че ние, които

сме преживяли пет века иго, няма да се предадем и повечето служим на честността и почтеността. Не се опитвайте да ме убеждавате, че да си бос на хазарта и собственик на колекция от предмети, които според националните ни традиции са обща собственост и богатство, е белег на национална честност и почтеност. Хазарт и колекции има навсякъде по света, но те не са национална българска традиция и тази иновация никак не ни харесва. А попитайте Маразов (твърди се, че е между Вас) – иновациите често се отхвърлят. Но като че ли и Вие знаете това и решихте да превземете най-великата крепост – Европарламента. За по-малко от десет дни! Знаем какво искате да ни кажете, Божков – за хазартните пари няма прегради. Но... има – презрението на хората. И Вие го чувствате всеки ден – може би дори във Вашия дом. Това Ви изнервя. Мисля обаче, че сте прекалили с луксозните покани в Брюксел и особено със заглавието – забравихте нашата поговорка “скромността краси човека”. По-важно: колкото и пари да имате – не можахте да сложите името си върху поканите в Брюксел! А и Вие знаете - един детски нелуксозен хор и една изложба от нелуксозни предмети от нашите художествени занаяти биха ни представили наистина в Европарламента по достойство. Българите не сме народ на лукса, а на ценностите и почтеността.

Провалихте се Божков. Мисля, че с Първанова и Уотсън живеете в нереален свят. Време е да слезнете на земята. И да се извините на българския народ. Много сме преживяли и тази бутафория в Брюксел ще преживеем. Засега нямаме средства за достойно *The grandeur of Bulgaria* представяне в Европарламента, но там ще ни разберат. Няма да се учуда, обаче, ако разбере, че залата с Вашите находки в Европарламента някой ще е нарече в дните на излагането на злочастната колекция “анти-великолепието на Европейския парламент”. Европейски му работи. Започна се....